

การประมาณกำไรสุทธิสำหรับการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี

ESTIMATING THE NET PROFIT FOR CALCULATING THE CORPORATE INCOME TAX ON HALF YEAR

สุพัตรา อภิชัยมงคล

Supattra Apichaimongkol

อาจารย์ประจำคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี

supatapichai@gmail.com

บทคัดย่อ

การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล แบ่งเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ภาษีเงินได้นิติบุคคลสิ้นปี และภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี โดยการคำนวณกำไรสุทธิประจำปีเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลสิ้นปีนั้น นิติบุคคลจะทราบผลประกอบการจากการปิดบัญชีประจำปีแล้วจึงนำกำไรสุทธิจากงบการเงิน มาปรับปรุงตามมาตรา 65 ทวิ และ 65 ตริ แห่งประมวลรัษฎากรเพื่อเป็นกำไรสุทธิและนำไปคูณกับอัตราภาษีเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล แต่สำหรับการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี นิติบุคคลยังไม่ปิดบัญชีประจำปี และการที่นิติบุคคลจะทำการปิดบัญชีเพื่อใช้คำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลอาจทำให้มีภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นนิติบุคคลจึงต้องทำการประมาณการกำไรสุทธิแทน แต่การประมาณกำไรสุทธิอาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้เป็นเหตุให้ต้องเสียเงินเพิ่ม เนื่องจากการขาดความรู้ความเข้าใจ และแนวทางในการประมาณการกำไรสุทธิ

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานกำไรสุทธิ ได้แก่ นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย การประกอบกิจการหรือมีลูกจ้าง หรือผู้ทำการแทนในประเทศไทยของนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ องค์กรของรัฐบาล ต่างประเทศที่ดำเนินการการค้าและหากำไร และกิจการร่วมค้า โดยต้องยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.51 ภายใน 2 เดือนนับจากวันสุดท้ายของทุก 6 เดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชี

การเสียเงินเพิ่มร้อยละ 20 จะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีการประมาณกำไรสุทธิทั้งปีน้อยกว่ากำไรสุทธิที่เกิดขึ้นจริงทั้งปีเกินร้อยละ 25 โดยแนวทางที่น่าจะใกล้เคียงกับผลการดำเนินงานจริงที่สุดคือการรวบรวมข้อมูลรายได้และค่าใช้จ่าย ช่วง 8 เดือนที่เกิดขึ้นจริง และประมาณการอีก 4 เดือนที่เหลือ โดยปรึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่อย่างไรเสียการประมาณการกำไรสุทธิไม่ควรจะน้อยกว่ากำไรสุทธิในรอบระยะเวลาบัญชีปีที่ผ่านมา เพราะหากเกิดความคลาดเคลื่อนทำให้การประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 ยิ่งถือว่าเป็นเหตุอันสมควร ไม่ต้องมีภาระเรื่องของเงินเพิ่ม

คำสำคัญ: ภาษีเงินได้นิติบุคคล, ประมาณการกำไรสุทธิ

Abstract

The corporate income tax filing divided to 2 time: the corporate income tax at the end year and the corporate income tax on half year. Calculation of net profit for filing the corporate income tax at the end year. the corporate uses net profit in financial statement and then adjust by clause 65 (twi) and clause 65 (tri) and multiply tax rate. Closing the half year to calculate the income tax would cost increases. The corporate used to estimate instead the net profit actually. If earnings are calculated error may have to pay extra. Because of lack knowledge and understanding and guidance on estimating.

The corporate liable to income tax based on net income include established under the laws of Thailand, established under the foreign law has deputy or establishment, organizations of foreign governments and joint venture. Filing PND 51 within two months from the date of the last six months of the accounting period.

The estimated net profit for the year is less than the actual net profit for the year more than 25% then the corporate must pay an additional 20% of tax less. The closest to the actual results include the consolidation of revenue and expenses during the eight months. The projections for the four months required to consult with the relevant departments. However, estimates of amounts not less than the amount of net profit a year ago. If an error occurs, causing an estimated net income of less than 25% is considered to have reasonable cause and not have to pay extra.

Keyword: Corporate income tax, Estimating net profit

บทนำ

การดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจต่าง ๆ มีภาษีอากรที่เข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ ซึ่งภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นภาษีที่ธุรกิจทุกประเภทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยมีหน้าที่ในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นการคำนวณจากการมีรายได้ การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล แบ่งเป็น 2 ช่วงเวลาที่บริษัท คือ ภาษีเงินได้นิติบุคคลสิ้นปี และภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี

การคำนวณกำไรสุทธิประจำปีเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรอบระยะเวลา 12 เดือนหรือที่เรียกว่า ภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปี หรือ ภาษีเงินได้นิติบุคคลสิ้นปี นั้น ผู้ประกอบธุรกิจจะทราบผลประกอบการจากการปิดบัญชีประจำปีแล้ว จึงนำกำไรสุทธิจากงบการเงินหรือข้อมูลทางบัญชี มาปรับปรุงตามมาตรา 65 ทวิ และ 65 ตริ เพื่อให้เป็นกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งรายละเอียดทั้งหมดเป็นการดำเนินการที่เป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นจริง และมีเอกสารประกอบการลงบัญชี แต่สำหรับการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลยังไม่ดำเนินการปิดบัญชีประจำปี เนื่องจากการปิดบัญชีเพื่อออกงบการเงินของผู้ประกอบธุรกิจส่วนใหญ่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 ซึ่งกำหนดให้บริษัทฯ ยื่นงบการเงินภายใน 1 เดือนนับจากวันที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ และการที่ผู้ประกอบธุรกิจจะดำเนินการปิดบัญชีเพื่อการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลอาจทำให้มีภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้ประกอบธุรกิจจึงต้องทำการประมาณผลการดำเนินงานทั้งปีแทน ทำให้ในบางครั้งอาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการประมาณการได้ และอาจเป็นเหตุให้ต้องเสียเงินเพิ่ม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และแนวทางในการประมาณการผลการดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทางผู้เขียนจึงได้ทำการรวบรวมความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคล และสรุปแนวทางในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี

ภาษีเงินได้นิติบุคคลคืออะไร

ภาษีเงินได้นิติบุคคล (กรมสรรพากร, 2559) เป็นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร คำนวณจากเงินได้ที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษีคุณด้วยอัตราภาษีที่กำหนด ดังนั้น เงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลหรือฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล จะมีความแตกต่างตามลักษณะการดำเนินงานธุรกิจ เพื่อความเป็นธรรมในการจัดเก็บ อีกทั้งเป็นการอุดช่องว่างในการจัดเก็บภาษี

เงื่อนไขการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามหมวด 3 ภาษีเงินได้ ส่วน 3 การเก็บภาษีจากบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล แห่งประมวลรัษฎากร อธิบายแนวทางการจัดเก็บภาษีซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 4 ฐานภาษีด้วยกัน คือ ฐานกำไรสุทธิ(มาตรา 65) ฐานรายได้ก่อนหักรายจ่าย(มาตรา 67) ฐานเงินได้ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย(มาตรา 70) และ ฐานการจำหน่ายเงินกำไรออกไปนอกประเทศ(มาตรา 70ทวิ) โดยฐานกำไรสุทธิเป็นฐานภาษีที่บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ส่วนใหญ่ใช้เป็นฐานในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานดังกล่าว

ตามมาตรา 67 ทวิ และมาตรา 68 แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดให้บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เสียภาษีเงินได้จากฐานกำไรสุทธิต้องคำนวณเงินได้เพื่อเสียภาษีเงินได้ปีละ 2 ครั้ง โดยในทุก ๆ ปี บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ต้องดำเนินการ คำนวณกำไรสุทธิประจำปีจากผลการดำเนินงานสำหรับรอบระยะเวลา 12 เดือน ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขการคำนวณกำไรสุทธิ ตามมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และคำนวณประมาณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครั้งปี โดยคำนวณจากรายได้ หรือประมาณการรายได้ แต่หากนิติบุคคลมีการประมาณกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 20 ของจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระ (มาตรา 67 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร)

ใครบ้างที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานกำไรสุทธิ?

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานกำไรสุทธิ ได้แก่ (สุเมธ ศิริคุณโชติ, 2559, น. 172-173)

1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ได้แก่ บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน กรณีมีสาขาไม่ว่าจะอยู่ในประเทศไทย หรือต่างประเทศต้องนำกำไรสุทธิของสาขามารวมกำไรสุทธิของสำนักงานใหญ่ด้วย

2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ มีการประกอบกิจการในประเทศไทย หรือมีลูกจ้าง หรือผู้ทำแทน หรือผู้ทำการติดต่อในประเทศไทย

3) กิจการซึ่งดำเนินการเป็นทางการค้าหรือหากำไรโดยรัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การของรัฐบาลต่างประเทศ

4) กิจการร่วมค้า

ซึ่งนิติบุคคลที่กล่าวข้างต้น มีหน้าที่ในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลปีละ 2 ครั้ง โดยใช้ข้อมูลผลประกอบการจริงในการคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ แต่บางนิติบุคคลไม่สามารถแสดงผลประกอบการที่แท้จริงได้ เนื่องจากยังไม่ปิดบัญชีประจำปี และเพื่อเป็นการลดความยุ่งยากแก่นิติบุคคล จึงมีการกำหนดให้ใช้การประมาณกำไรสุทธิในการคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครั้งปีแทนได้ ยกเว้น บริษัทจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย , ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์ , บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทฟองซิเอร์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจฟองซิเอร์ ที่ต้องคำนวณกำไรสุทธิของรอบระยะเวลา 6 เดือนแรกสำหรับเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครั้งปี และต้องคำนวณกำไรสุทธิของรอบระยะเวลา 12 เดือนสำหรับภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปี

กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ประสงค์จะคำนวณและชำระภาษีจากกำไรสุทธิของรอบระยะเวลาหกเดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชี (ไม่ใช่กำไรตามประมาณการ) ต้องจัดให้มีการสอบทานงบการเงินโดยผู้สอบบัญชีตามประกาศ

อธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 128) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข สำหรับบริษัทหรือห้าง
หุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 67 ทวิ(2) แห่งประมวลรัษฎากร ประกาศ ณ วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ.2546

การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี (กรมสรรพากร, 2559)

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เสียภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิจะต้องยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี ดังนี้

1) การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี ต้องยื่นแบบแสดงรายการพร้อมชำระภาษี (ถ้ามี) ตามแบบ ภ.ง.ด.51
ภายใน 2 เดือนนับจากวันสุดท้ายของทุก 6 เดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชี

ตัวอย่างที่ 1 : บริษัท ก จำกัด มีรอบระยะเวลาบัญชี ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม แสดง
ว่า บริษัท ก จำกัด ต้องยื่นแบบแสดงรายการพร้อมชำระภาษี(ถ้ามี) ตามแบบ ภ.ง.ด.51 ภายในวันที่ 31 สิงหาคม นับจาก
วันที่ 30 มิถุนายน ซึ่งเป็น 6เดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชี

ตัวอย่างที่ 2 : บริษัท ข จำกัด มีรอบระยะเวลาบัญชี ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคมถึง 30 มิถุนายน แสดง
ว่า บริษัท ข จำกัด ต้องยื่นแบบแสดงรายการพร้อมชำระภาษี(ถ้ามี) ตามแบบ ภ.ง.ด.51ภายในวันที่ 28 หรือ 29 กุมภาพันธ์
นับจากวันที่ 31ธันวาคม ซึ่งเป็น 6 เดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชี

2) การเสียภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี ต้องยื่นแบบแสดงรายการพร้อมชำระภาษี (ถ้ามี)
ตามแบบ ภ.ง.ด.50 ภายใน 150 วันนับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี

ตัวอย่างที่ 3 : จากตัวอย่างที่ 1 บริษัท ก จำกัด ต้องยื่นแบบแสดงรายการพร้อมชำระภาษี(ถ้ามี) ตาม
แบบ ภ.ง.ด.50 ภายในวันที่ 30 พฤษภาคม หรือวันที่ 29 พฤษภาคม กรณีในปีนั้นเดือนกุมภาพันธ์มี 29 วัน

ตัวอย่างที่ 4 : จากตัวอย่างที่ 2 บริษัท ข จำกัด ต้องยื่นแบบแสดงรายการพร้อมชำระภาษี(ถ้ามี) ตาม
แบบ ภ.ง.ด.50 ภายในวันที่ 27 พฤศจิกายน

บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ไม่ต้องยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.51 เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี ตาม
กรณีต่อไปนี้

- เริ่มดำเนินการเป็นปีแรก ทำให้รอบระยะเวลาบัญชีไม่ถึง 12 เดือน
- ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรให้เปลี่ยนแปลงวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี จนเป็นเหตุให้รอบ
ระยะเวลาบัญชีแรกของปีไม่ถึง 6 เดือน
- จดทะเบียนเลิกกิจการ ในช่วง 6 เดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชี

ภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปีที่ชำระตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.51 แล้วให้ถือเป็นเครดิตภาษีในการยื่นภาษีเงินได้
นิติบุคคลสิ้นปีตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.50

การประมาณการกำไรสุทธิ

การยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.51 เป็นการยื่นประมาณการกำไรสุทธิของบริษัททั้งรอบระยะเวลาบัญชีแล้วนำ
ประมาณกำไรสุทธิดังกล่าวมาหารด้วย 2 เพื่อให้ได้จำนวนของประมาณกำไรสุทธิครึ่งรอบระยะเวลาบัญชีแล้ว คุณด้วย
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

ในกรณีบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล มีผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 ปี ตามมาตรา 65 ตรี (12) แห่ง
ประมวลรัษฎากร และได้ทำการประมาณการกำไรสุทธิทั้งรอบระยะเวลาบัญชีแล้ว มีผลกำไรสุทธิ สามารถนำผลขาดทุนฯ
ดังกล่าวมาหักออกจากกำไรสุทธิที่ประมาณการได้ และหลังจากหักผลขาดทุนฯแล้ว ยังมีผลกำไรสุทธิเหลืออยู่อีก จึงนำผล
กำไรสุทธินั้นมาหาร 2 เพื่อคูณอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล และนำส่งภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี ตามแบบแสดงรายการ

ภ.จ.ด.51 เช่น บริษัทฯ ได้ประมาณการกำไรสุทธิที่ในรอบระยะเวลาบัญชีเป็นจำนวนเงิน 2,000,000 บาท และบริษัทฯ มีผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 ปี ตามมาตรา 65 ตรี(12) แห่งประมวลรัษฎากร เป็นเงิน 500,000 บาท ดังนั้น บริษัทฯ มีสิทธินำผลขาดทุนสุทธิดังกล่าวมาหักออกจากประมาณการกำไรสุทธิ ทำให้คงเหลือประมาณการกำไรสุทธิเพียง 1,500,000 บาท แล้วจึงนำประมาณการกำไรสุทธิตามคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปีเพียงกึ่งหนึ่ง แสดงว่า บริษัทฯ ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี เท่ากับ 750,000 บาท คุณอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล และถ้าในระยะเวลา 6 เดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าว บริษัทฯ มีภาษีถูกหัก ณ ที่จ่ายไว้ สามารถนำภาษีถูกหัก ณ ที่จ่ายนั้น มาหักออกจากจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต้องชำระได้เช่นกัน

ถ้าประมาณการกำไรสุทธิผิดพลาด มีความผิดหรือไม่?

เนื่องจากการประมาณการดังกล่าว เมื่อถึงกำหนดเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปี ทางบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ต้องทำการสรุปผลการดำเนินงาน โดยเปรียบเทียบประมาณการกำไรสุทธิที่คำนวณเมื่อครั้งรอบระยะเวลาบัญชีกับกำไรสุทธิประจำปีว่า มีความคลาดเคลื่อนกันมากน้อยเพียงใด ซึ่งตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ที่ระดับไม่เกินร้อยละ 25

1) กรณีประมาณการกำไรสุทธิตามแบบ ภ.จ.ด.51 เกินไปกว่าร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิตามแบบ ภ.จ.ด.50 ไม่มีความผิดแต่อย่างใด

2) กรณีประมาณการกำไรสุทธิตามแบบ ภ.จ.ด.51 ขาดไปเกินกว่าร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิตามแบบ ภ.จ.ด.50 โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ต้องเสียเงินเพิ่มร้อยละ 20 ของจำนวนเงินภาษีที่ชำระขาดไป

วิธีการคำนวณว่าประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 หรือไม่ ดังนี้

$$\frac{\text{กำไรสุทธิ ตามแบบ ภ.จ.ด.50} - \text{ประมาณการกำไรสุทธิ ตามแบบ ภ.จ.ด.51} \times 100}{\text{กำไรสุทธิตามแบบ ภ.จ.ด.50}}$$

หมายเหตุ กำไรสุทธิ ตามแบบ ภ.จ.ด.50 หมายถึง กำไรสุทธิทางภาษีอากร ที่ได้ปรับปรุงให้เป็นไปตามเงื่อนไขแห่งประมวลรัษฎากร มาตรา 65 มาตรา 65 ทวิ มาตรา 65 ตรี มาตรา 70 ตรี และมาตรา 74 แล้วมีใช้กำไรสุทธิตามงบการเงินที่ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ตัวอย่างเช่น

กำไรสุทธิตามแบบ ภ.จ.ด.50	=	11,000,000 บาท
ประมาณการกำไรสุทธิตามแบบ ภ.จ.ด.51	=	8,000,000 บาท
ประมาณการขาดไป	=	3,000,000 บาท
ประมาณการขาดไปร้อยละ		$3,000,000 / 11,000,000 \times 100 = 27.27$

หากเป็นไปตามตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่ากิจการประมาณกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 ซึ่งต้องเสียเงินเพิ่มร้อยละ 20 โดยคำนวณดังนี้

ประมาณการกำไรสุทธิที่รอบระยะเวลาบัญชีแสดงไว้	=	8,000,000 บาท
กึ่งหนึ่งของประมาณการกำไรสุทธิ	=	4,000,000 บาท
(1) จำนวนภาษี*	=	800,000 บาท
กำไรสุทธิเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี	=	11,000,000 บาท
กึ่งหนึ่งของกำไรสุทธิ	=	5,500,000 บาท
(2) ภาษีที่คำนวณได้*	=	1,100,000 บาท

ภาษีที่ชำระขาด (2) – (1)	=	300,000 บาท
เงินเพิ่ม 20% ของภาษีที่ชำระขาดเป็นเงิน	=	60,000 บาท
* สมมติ อัตราภาษี เท่ากับ ร้อยละ 20		

แต่ถ้าบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 แล้ว ไม่ต้องเสียเงินเพิ่ม ต้องมีเหตุผลอันสมควร โดยกรมสรรพากรได้ออกคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป.152/2558 เมื่อวันที่ 10 กันยายน พ.ศ.2558 เรื่องแนวทางการพิจารณา “เหตุอันสมควร” กรณีแสดงประมาณการกำไรสุทธิขาดไป ตามมาตรา 67 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร ดังนี้

- 1) กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ได้จัดทำประมาณการกำไรสุทธิและยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีครั้งปีไว้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ได้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในรอบระยะเวลาบัญชีที่แล้ว
- 2) กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ได้จัดทำประมาณการกำไรสุทธิซึ่งได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่ได้กระทำหรือจะได้กระทำในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ไม่น้อยกว่ากำไรสุทธิที่ได้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในรอบระยะเวลาบัญชีที่แล้ว แต่ได้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีครั้งปีไว้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ได้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในรอบระยะเวลาบัญชีที่แล้ว เนื่องจากได้รับยกเว้นหรือลดอัตราภาษี

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลในปัจจุบัน แบ่งเป็น 3 กรณี ดังนี้

1) กรณีบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล มีทุนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้จากการขายสินค้าและการให้บริการในรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 30 ล้านบาท (จัดตั้งหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 หรือ ไม่ได้จัดแจ้งตามมาตราการบัญชีชุดเดียว)

1.1) กำไรสุทธิสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 แต่ไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2559 จัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราดังต่อไปนี้

- กำไรสุทธิไม่เกิน 3 แสนบาท ได้รับยกเว้นภาษี
- กำไรสุทธิเกิน 3 แสนบาทขึ้นไป อัตราร้อยละ 10

1.2) กำไรสุทธิสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 เป็นต้นไป

- กำไรสุทธิไม่เกิน 3 แสนบาท ได้รับยกเว้นภาษี
- กำไรสุทธิเกิน 3 แสนบาท แต่ไม่เกิน 3 ล้านบาท อัตราร้อยละ 15
- กำไรสุทธิเกิน 3 ล้านบาทขึ้นไป อัตราร้อยละ 20

ข้อสังเกต

- การได้รับสิทธิลดอัตราภาษีดังกล่าวข้างต้น บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต้องเข้าเงื่อนไขทุกข้อคือมีทุนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบฯ ไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้ฯ ไม่เกิน 3 ล้านบาท

- สมมติว่า ปีที่ 1 บริษัทฯ มีทุนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้ไม่เกิน 30 ล้านบาท จึงทำการยื่นภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยใช้สิทธิ์ประโยชน์ลดอัตราภาษีตามพระราชกฤษฎีกา แต่ในปีที่ 2 บริษัทฯ มีรายได้เกิน 30 ล้านบาท ทำให้ไม่เข้าเงื่อนไขการได้รับสิทธิ์ประโยชน์ลดอัตราภาษีตามพระราชกฤษฎีกา เมื่อปีที่ 3 บริษัทฯ มีรายได้ไม่เกิน 30 ล้านบาท ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขการได้รับสิทธิ์ประโยชน์ทางภาษี แต่ไม่สามารถใช้สิทธิ์ประโยชน์ลดอัตราภาษีตามพระราชกฤษฎีกานี้ได้ ต้องใช้อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลปกติ (ปัจจุบัน เท่ากับ ร้อยละ 20) เนื่องจากการลดอัตราภาษีในครั้งนี้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 603) พ.ศ.2559 ซึ่งเป็นกรณียกเลิกอัตราภาษีเดิม และใช้อัตราภาษีใหม่ โดยอ้างอิงพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการ

ลดอัตราและยกเว้นรัชฎากร (ฉบับที่ 530) พ.ศ.2554 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัชฎากร ว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัชฎากร (ฉบับที่ 583) พ.ศ.2558 (สุเทพ พงษ์พิทักษ์, 2556)

2) กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล จัดตั้งก่อนวันที่ 1 มกราคม 2559 มีทุนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้จากการขายสินค้าและการให้บริการในรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 30 ล้านบาท โดยนิติบุคคลต้องจัดแจ้งการจัดทำบัญชีและงบการเงินให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของกิจการ(บัญชีชุดเดียว) ต่อกรมสรรพากร ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2559 ถึง 15 มีนาคม 2559

2.1) กำไรสุทธิสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 แต่ไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ได้รับยกเว้นภาษี

2.2) กำไรสุทธิสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 แต่ไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2560

- กำไรสุทธิไม่เกิน 3 แสนบาท ได้รับยกเว้นภาษี

- กำไรสุทธิเกิน 3 แสนบาทขึ้นไป อัตราร้อยละ 10

คุณสมบัติตามมาตรการภาษีชุดเดียว ดังต่อไปนี้

- ไม่มีทุนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีใดเกิน 5 ล้านบาท และตั้งแต่ดำเนินธุรกิจมาไม่เคยมีรายได้จากการขายสินค้าและการให้บริการในรอบระยะเวลาบัญชีใดเกิน 30 ล้านบาท เช่น บริษัท A จำกัด ในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2557 มีรายได้เกิน 30 ล้านบาท แต่ในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2558 มีรายได้ไม่เกิน 30 ล้านบาท จะไม่ได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีและลดอัตราภาษีตามเงื่อนไขกรณีนี้

- ได้จัดแจ้งเป็นผู้ประกอบการตามกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นและสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัชฎากร

- ได้ถูกเพิกถอนการได้รับยกเว้นตามกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นและสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัชฎากร

ข้อสังเกต

- การได้รับสิทธิลดอัตราภาษีดังกล่าวข้างต้น บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต้องเข้าเงื่อนไขทุกข้อคือมีทุนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบฯ ไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้ฯ ในรอบฯ ไม่เกิน 3 ล้านบาท อีกทั้งต้องมีคุณสมบัติครบทุกข้อตามพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัชฎากร ว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัชฎากร (ฉบับที่ 595) พ.ศ. 2558

3) กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ไม่ใช่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามกรณี (1) และ (2) ให้คำนวณภาษีในอัตราร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ โดยใช้บังคับสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลัง วันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป

ตัวอย่างที่ 1 บริษัทมีการประมาณกำไรสุทธิ เพื่อคำนวณเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี โดยทำการประมาณการรายได้ฯ เกิน 30 ล้านบาท และมีทุนจดทะเบียนเรียกชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาท บริษัทต้องใช้อัตราภาษีร้อยละ 20 ในการคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี และสิ้นปี ถึงแม้เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี บริษัทจะมีรายได้ฯ ไม่เกิน 30 ล้านบาท

ตัวอย่างที่ 2 บริษัทมีการประมาณกำไรสุทธิ เพื่อคำนวณเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี โดยทำการประมาณการรายได้ฯ ไม่เกิน 30 ล้านบาท และมีทุนจดทะเบียนเรียกชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาท โดยประมาณการกำไรสุทธิมีกำไรที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปีจะได้รับสิทธิลดอัตราและยกเว้นภาษีเงินได้ฯ แต่หากสิ้น

รอบระยะเวลาบัญชีปรากฏว่า มีรายได้จากการขายสินค้าหรือการให้บริการที่เกิดขึ้นจริงมากกว่า 30 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลให้บริษัท ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ โดยบริษัทต้องยื่นแบบ ภ.ง.ด.51 เพิ่มเติมเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี พร้อมทั้งชำระเงินเพิ่มตามมาตรา 67 ตรีแห่งประมวลรัษฎากร

ข้อผิดพลาดที่พบบ่อยในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี (กรมสรรพากร, 2559)

กรณีที่ 1 กรณีที่ผู้ประกอบการประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 แต่มีภาษีหัก ณ ที่จ่ายสูงกว่าภาษีที่ต้องชำระ ต้องคำนวณเงินเพิ่ม ตามมาตรา 67 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร เนื่องจากแสดงประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 โดยคำนวณเงินเพิ่มจากภาษีที่ชำระขาดก่อนเครดิตภาษีหัก ณ ที่จ่าย โดยผู้ประกอบการต้องรับผิดชอบจ่ายเงินเพิ่มอัตราร้อยละ 20 ของภาษีที่ชำระขาดไป (เว็บไซต์กรมสรรพากร หัวข้อคำถามที่พบบ่อย FAQ หมวดภาษีเงินได้นิติบุคคล เลขที่ 402303)

กรณีที่ 2 บริษัทยื่นแบบ ภ.ง.ด.51 ปี 2547 แสดงประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินกว่าอัตราร้อยละ 25 บริษัทจะยื่นแบบปรับปรุงเพื่อชำระเงินเพิ่ม ถ้าบริษัทเข้าใจเงินที่ขาดเงินเพิ่ม ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.81/2542ฯ ให้คำนวณเงินเพิ่มถึงวันที่ยื่นแบบปรับปรุง หรือถึงวันที่ได้ยื่นแบบ ภ.ง.ด.50 แล้วแต่กรณีใดจะเกิดขึ้นก่อน โดยให้เสียอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระ แต่ไม่เกินเงินเพิ่มตามที่กฎหมายกำหนด อัตราร้อยละ 20 ของเงินเพิ่ม ตามมาตรา 67 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร (เว็บไซต์กรมสรรพากร หัวข้อคำถามที่พบบ่อย FAQ หมวดภาษีเงินได้นิติบุคคล เลขที่ 402239)

กรณีที่ 3 กรณียื่นแบบ ภ.ง.ด.51 เพิ่มเติม มีภาษีต้องชำระ ต้องเสียเงินเพิ่มอัตราร้อยละ 20 ของจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระ ทั้งนี้หากเป็นกรณีที่ผู้เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีพร้อมกับการยื่นแบบโดยไม่ได้รับคำเตือนหรือคำเรียกตรวจสอบเป็นหนังสือ ให้ลดเงินเพิ่ม ตามข้อ 16(2) ของคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.81/2542ฯ ให้เสียอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระ แต่ไม่เกินเงินเพิ่มตามที่กฎหมายกำหนด (เว็บไซต์กรมสรรพากร หัวข้อคำถามที่พบบ่อย FAQ หมวดภาษีเงินได้นิติบุคคล เลขที่ 402355)

กรณีที่ 4 กรณียื่นแบบ ภ.ง.ด.51 เกินกำหนดเวลาต้องรับผิดชอบ

1. ค่าปรับไม่เกิน 2,000 บาท กรณีไม่ยื่นแบบแสดงรายการภายในเวลาที่กำหนด ตามมาตรา 35 แห่งประมวลรัษฎากร

2. กรณีมีภาษีต้องชำระ ต้องเสียเงินเพิ่มอัตราร้อยละ 20 ของจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระ ทั้งนี้ หากเป็นกรณีที่ผู้เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีพร้อมกับการยื่นแบบโดยไม่ได้รับคำเตือนหรือคำเรียกตรวจสอบเป็นหนังสือ ให้ลดเบี้ยปรับ ตามข้อ 16(2) ของคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.81/2542ฯ ให้เสียอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระ แต่ไม่เกินเงินเพิ่มตามที่กฎหมายกำหนด (เว็บไซต์กรมสรรพากร หัวข้อคำถามที่พบบ่อย FAQ หมวดภาษีเงินได้นิติบุคคล เลขที่ 402070)

กรณีที่ 5 กรณียื่นแบบ ภ.ง.ด.51 เกินกำหนดเวลาจะต้องชำระค่าปรับด้วยเงินสด หรือแคชเชียร์เช็ค ดังนี้

*ที่มา <http://www.rd.go.th/publish/38048.0.html>

- ยื่นแบบภายใน 7 วันนับแต่วันสุดท้ายของกำหนดเวลา จะเสียค่าปรับ 1,000 บาท
- ยื่นแบบเกินกว่า 7 วัน ต้องเสียค่าปรับ 2,000 บาท

ตัวอย่างแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.51

ภาพที่ 1 แบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.51 หน้า 1

ประเภท	เงินได้พึงประเมิน	เงินได้สุทธิ	ภาษีเงินได้
1	เงินเดือน		
2	เงินได้จากดอกเบี้ย		
3	เงินได้จากเงินปันผล		
4	เงินได้จากเงินให้เช่า		
5	เงินได้จากเงินฝาก		
6	เงินได้จากเงินอุดหนุน		
7	เงินได้จากเงินบริจาค		
8	เงินได้จากเงินอื่น ๆ		
9	รวม		

ภาพที่ 2 แบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.51 หน้า 2

ข้อสังเกต การยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.51 เป็นการยื่นเฉพาะแบบแสดงรายการเท่านั้น ไม่ต้องยื่นเอกสารทางการเงิน หรือรายละเอียดอื่น ๆ ประกอบ

แนวทางในการประมาณการกำไรสุทธิ (สำนักงานจรัศนายาคม, 2559)

- 1) กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นกำไรสุทธิ ควรประมาณการกำไรสุทธิไม่น้อยกว่ากำไรสุทธิในรอบระยะเวลาบัญชีปีที่แล้ว หากการประมาณกำไรสุทธิดังกล่าวทำให้ประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 ยังถือว่าเป็น “เหตุอันสมควร” ตามคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป.152/2558 เมื่อวันที่ 10 กันยายน พ.ศ.2558
- 2) กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีผลการดำเนินงานที่ผ่านมา บางรอบระยะเวลาบัญชีมีกำไรสุทธิและบางรอบระยะเวลาบัญชีมีขาดทุนสุทธิ ควรประมาณการกำไรสุทธิไม่น้อยกว่ากำไรสุทธิก่อนหักผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชีตามมาตรา 65 ตรี (12) แห่งประมวลรัษฎากร ของรอบระยะเวลาบัญชีที่มีกำไรสุทธิกลับไปปัจจุบัน หากการประมาณการกำไรสุทธิตามวิธีดังกล่าว จะไม่เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 เนื่องจากการใช้สิทธิหักผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชี
- 3) กรณีบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เพิ่งเริ่มประกอบกิจการ หรือต้องการประมาณการกำไรสุทธิตามข้อมูลปัจจุบัน ควรดำเนินการ ดังนี้
 - 3.1) ประมาณการรายได้ ควรใช้ข้อมูลรายได้ที่เกิดขึ้นจริง ระหว่างเดือนที่ 1 ถึงเดือนที่ 6 ของรอบระยะเวลาบัญชี และคาดการณ์แนวโน้มการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของรายได้ ในช่วง 6 เดือนที่เหลือของรอบระยะเวลาบัญชี หรือใช้ข้อมูลรายได้ที่เกิดขึ้นจริง ระหว่างเดือนที่ 1 ถึงเดือนที่ 8 ของรอบระยะเวลาบัญชี และคาดการณ์แนวโน้มการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของรายได้ ในช่วง 4 เดือนที่เหลือของรอบระยะเวลาบัญชี

สิ่งที่ควรระวังสำหรับแนวทางนี้ คือ

- ไม่ควรใช้ข้อมูลรายได้ที่เกิดขึ้นใน 6 เดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชี แล้วคูณด้วย 2 เป็นประมาณการรายได้
- กรณีมีเหตุการณ์ใด ๆ ที่เป็นเหตุให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีรายได้เพิ่มสูงขึ้นอย่างผิดปกติ

เช่น การออกผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือโครงการใหม่ หรือกรณีมีลักษณะของฤดูกาลเข้ามาเกี่ยวข้อง อาจเกิดความยุ่งยากในการประมาณการ ดังนั้นเพื่อลดความผิดพลาดนี้ ผู้ที่ทำการประมาณการควรขอคำปรึกษาผู้ดูแลฝ่ายขาย เพื่อที่จะได้เห็นประมาณการที่ฝ่ายขายคาดการณ์ และอยากไปเป็นจำนวนเงินประมาณเท่าไร

3.2) ประมาณการรายจ่าย ให้พิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้และรายจ่ายของปีปัจจุบัน และควรเทียบเคียงกับข้อมูลของปีก่อน แต่ถ้าไม่สามารถหาความสัมพันธ์ของรายได้และรายจ่ายได้ อาจใช้การเทียบเคียงกำไรสุทธิต่อยอดขายหรือยอดรายรับแตกต่างจากรอบระยะเวลาบัญชีก่อนหรือไม่เพียงใด หากอัตรากำไรสุทธิของรอบระยะเวลาบัญชีที่ทำประมาณการกำไรสุทธิต่ำเกินไป ควรหาสาเหตุ

3.3) นำประมาณการรายได้ ลบด้วยประมาณการรายจ่าย จะได้ประมาณการกำไรสุทธิ หลังจากนั้นนำประมาณกำไรสุทธิหาร 2 เพื่อให้เป็นประมาณกำไรสุทธิครึ่งรอบระยะเวลาบัญชี แล้วคูณด้วยอัตราภาษี

บทสรุป

ในช่วงเดือนสิงหาคมของทุก ๆ ปี นิติบุคคลที่มีรอบระยะเวลาบัญชีช่วง 1 มกราคม – 31 ธันวาคม มีหน้าที่ในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี ซึ่งการคำนวณกำไรสุทธิดังกล่าวไม่ได้เกิดจากผลการดำเนินงานจริงในช่วง 6 เดือนแรก แต่เป็นการประมาณการกำไรสุทธิแทน เนื่องจากนิติบุคคลยังไม่ปิดบัญชีประจำปี อีกทั้งยังขาดความพร้อมของนิติบุคคลในการที่จะคำนวณกำไรสุทธิจริงเพื่อการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ไม่ว่าจะเป็นด้านทรัพยากร โปรแกรมการบันทึกบัญชี ด้านความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชี ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการปิดบัญชี ซึ่งการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลสิ้นปี มีช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานถึง 150 วันนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี โดยที่ผ่านมาแต่ละนิติบุคคลจะมีแนวทางการประมาณกำไรสุทธิแตกต่างกันไป โดยมีประเด็นข้อกังวลในเรื่องเงินเพิ่มร้อยละ 20 ของภาษีที่เสียขาดไป

สิ่งที่ผู้มีหน้าที่ในการคำนวณประมาณกำไรสุทธิ ต้องคำนึงถึง คือ ยังไม่ต้องคำนึงถึงผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชี เพราะอาจคำนวณประมาณกำไรสุทธิน้อยเกินไปเนื่องจากนำผลขาดทุนฯ มาหักออกไปก่อน แนวทางที่น่าจะใกล้เคียงกับผลการดำเนินงานจริงที่สุดคือ การรวบรวมข้อมูลรายได้และค่าใช้จ่าย ช่วง 8 เดือนแรกที่เกิดขึ้นจริง (มาจาก 6 เดือนแรก บวกด้วย 2 เดือนคือช่วงระยะเวลาที่เป็นกำหนดเวลาในการยื่นแบบแสดงรายการ) และประมาณการอีก 4 เดือนที่เหลือ โดยปรึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับรายได้ และค่าใช้จ่าย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ดีที่สุด แต่อย่างไรเสียการประมาณการกำไรสุทธิไม่ควรจะน้อยกว่ากำไรสุทธิในรอบระยะเวลาบัญชีปีที่ผ่านมา เพราะหากเกิดความคลาดเคลื่อนทำให้การประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 ยังถือว่าเป็นเหตุอันสมควร ไม่ต้องมีภาระเรื่องของเงินเพิ่ม

หลังจากยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.51 ไปแล้ว พบว่าการประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิ นิติบุคคลควรชำระเงินเพิ่มร้อยละ 20 และยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.51 ใหม่ พร้อมการยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.50 หรือภาษีเงินได้นิติบุคคลสิ้นปี เพราะได้ผลสรุปของจำนวนเงินที่ถูกต้องที่สุด ไม่ควรยื่นปรับแบบก่อนยื่นภาษีเงินได้นิติบุคคลสิ้นปีเพราะอาจเกิดความผิดพลาดซ้ำซ้อน และต้องแก้ไขอีกหลายครั้ง

เอกสารอ้างอิง

กรมสรรพากร. (2559). *ความรู้เรื่องภาษีเงินได้นิติบุคคล*. สืบค้นเมื่อ 23 เมษายน 2559, จาก <http://www.rd.go.th/publish/308.0.html>

กรมสรรพากร. (2559). *ระบบฐานข้อมูลศูนย์บริการข้อมูล*. สืบค้นเมื่อ 12 เมษายน 2559, จาก http://interapp3.rd.go.th/call_center_inter/src/call_main.php

สุเมธ ศิริคุณโชติ และคณะ (2559). *ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2559*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.

สำนักงานจรัศทนายความ. (2559). *การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี*. สืบค้นเมื่อ 23 เมษายน 2559, จาก <http://www.jarataccountingandlaw.com/index.php?lay=show&ac=article&id=524215&Ntype=2>

สุเทพ พงษ์พิทักษ์. (6 สิงหาคม 2556). *ตอบข้อสงสัยภาษี*. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/Suthep.Pongpitak>

สุเทพ พงษ์พิทักษ์. (2556). *ประมวลรัษฎากร พ.ศ.2556*. [อิเล็กทรอนิกส์บุ๊ก]. สืบค้นจาก <http://taxguruthai.com/>